
मार्मा गाउँपालिका राजपत्र

खण्ड:१ संख्या:६ मिति:२०७४/१०/०९

भाग:२

मार्मा गाउँपालिका योजना संचालन सम्बन्धी कार्यविधि , 2074

मार्मा गाउँपालिका
लटिनाथ दार्चुला
सुदूरपश्चिम प्रदेश नेपाल

प्रस्तावना:

मार्मागाउँपालिका अन्तर्गत संचालित योजना तथा आयोजनाहरू उपभोक्ता समिति मार्फत कार्यान्वयन गर्ने प्रक्रियालाई व्यवस्थित , बनाउन गुणस्तरीय , अनुमानयोग्य , पारदर्शी खरिद सार्वजनिक भएकोले बाञ्छनीय ऐन र नियमावलीको प्रावधान सँग प्रतिकूल नहुने

गरीमार्मा गाउँ कार्यपालिकाबाट यो कार्यबिधि जारी गरिएको छ।

1. सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४ को अधिनमा रही रु. १ करोड सम्म लागत अनुमान भएको निर्माण कार्य वा सो सम्बन्धी सेवा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट गराउन वा प्राप्त गर्न सकिनेछ।
२. बुँदा नं. १ मा उल्लिखित एक करोड रुपैयाँसम्मको लागत अनुमानमा मुल्य अभिवृद्धि कर, ओभरहेड कन्टीजेन्सी रकम र जनसहभागीताको अंश समेतको रकम समावेश हुनेछ।
३. बुँदा नं. १ को प्रयोजनको लागि सम्बन्धित काम वा सेवाको प्रकृति, परिमाण, लाग्ने रकम, उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले व्यहोर्ने वा व्यहोर्नुपर्ने रकम र अन्य आवश्यक कुराहरु खुलाई सार्वजनिक निकायले सार्वजनिक सुचना प्रकाशन गरी प्रस्ताव माग गर्न वा त्यस्तो समिति वा समुदाय आफैले प्रस्ताव वा निवेदन पेश गर्न सक्नेछ।
४. बुँदा नं. ३ बमोजिम प्रस्ताव वा निवेदन प्राप्त भएपछि गाउँपालिका र त्यस्तो उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले आवश्यकता अनुसार छलफल, वार्ता वा निर्माणस्थलको भ्रमण गरी त्यस्तो काम वा सेवाका सम्बन्धमा प्रचलित कानून बमोजिम सम्झौता गर्नुपर्नेछ।
५. उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई निर्माण कार्य वा सेवाको काम दिदा लागत अनुमानमा रहेको मुल्य अभिवृद्धि कर, ओभरहेड कन्टीजेन्सी रकम र जनसहभागीताको अंश कट्टा गरेर मात्र भुक्तानी दिनुपर्नेछ।
६. आयोजनाहरु संचालन गर्न पेशकी दिने कार्यलाई निरुत्साहित गरिनेछ तर गाउँपालिकाले आवश्यकता देखेमा प्राविधिक शाखाको सिफारिसमा सम्झौता रकमको बढीमा एक तिहाइ रकम सम्मको अग्रिम रुपमा पेशकी दिन सक्नेछ। सो भन्दा माथि आवश्यक परेमा सम्बन्धित प्राविधिक शाखा को सिफारिसमा लेखाशाखाको रायका आधारमा आवश्यकताका आधारमा मात्र दिइनेछ । त्यसरी दिएको पेशकी रकम अर्को किस्ता भुक्तानी गर्नु अघि फर्छ्यौट गरी सक्नुपर्नेछ।
७. उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले हरेक किस्ताको कामको प्राविधिक मुल्याङ्कन बिल भर्पाइ र खर्च प्रमाणित गर्ने अन्य कागजात त्यस्तो समिति वा समुदायको बैठकमा अनुमोदन गराइ गाउँपालिकामा पेश गर्नुपर्नेछ।
८. उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले आफुले प्रत्येक किस्तामा गरेको खर्चको सुचना सार्वजनिक रुपमा टाँस गर्नुपर्नेछ र आफुले गरेका काम कारबाहीको सम्बन्धमा सामाजिक लेखापरिक्षण गर्नुपर्नेछ।

९. गाउँपालिकाले उपभोक्तामा समिति वा लाभग्राही समुदायलाई सम्बन्धित कामको लागि प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउन नसक्ने भएमा सो कामको लागि आवश्यक प्राविधिक जनशक्ति सो समिति वा समुदाय आफैले करारमा नियुक्त गर्न सक्नेछ। त्यसरी नियुक्त गरिएको प्राविधिकलाई दिनुपर्ने पारिश्रमिक सार्वजनिक निकायले कट्टा गरेको कन्टीजेन्सीबाट गरी भुक्तानी गर्नुपर्नेछ। तर त्यस्तो पारिश्रमिक लागत अनुमानको ३ प्रतिशत भन्दा बढी हुनेछैन।

१०. उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट सञ्चालित हुने निर्माण कार्यमा लोडर, एक्साभेटर, रोलर, डोजर, ग्रेडर बिटुमिसन, डिस्ट्रिब्युटर विटुमिन, व्वाइलर जस्ता हेभी मेसीनहरु उपयोग गर्न सकिने छैन। तर लागत अनुमान तयार गर्दा को समयमा हेभी मेसीन प्रयोग गर्नुपर्ने जटिल प्रकृतिको कार्य भनी उल्लेख भएको रहेछ भने सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिसमा गाउँपालिकाबाट सहमति लिई त्यस्तो मेसीन प्रयोग गर्न सकिनेछ।

११. उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले पाएको काम आफैले सम्पन्न गर्नपर्नेछ र कुनै निर्माण व्यवसायी वा सब कन्ट्र्याक्टरबाट काम गराउन सकिने छैन। कुनै कारणवश सो समिति वा समुदाय आफैले समयमा काम सम्पन्न गर्न नसक्ने भएमा सो कुराको सुचना गाउँपालिकालाई दिनुपर्नेछ। यसरी सुचना प्राप्त भएपछि गाउँपालिकाले सो सम्बन्धमा आवश्यक जाँचबुझ गरी सो समिति वा समुदायसँग भएको सम्झौता तोडी बाँकी काम प्रचलित ऐन तथा नियमावली बमोजिम गराउनु पर्नेछ। उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले प्राप्त गरेको कुनै काममा निर्माण व्यवसायीलाई संलग्न गराइएको पाइएमा गाउँपालिकाले उक्त उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायसँग भएको सम्झौता रद्द गरी त्यस्तो उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई भविष्यमा त्यस्तो किसिमको कुनै काम गर्न नदिने अभिलेख राखी सो काम गर्ने निर्माण व्यवसायीलाई कालो सूचीमा राख्न सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयलाई सिफारिस गरिनेछ।

१२. उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले निर्माण कार्य सम्पन्न गरिसकेपछि गाउँपालिकाले खटाएको प्राविधिक कर्मचारीबाट त्यस्तो कामको जाँचपास गराइ त्यस्तो निकायबाट प्राप्त रकम र जनसहभागीताबाट व्यहोरिएको श्रम नगद वा जिन्सी समेत कूल खर्चको विवरण सो निकायमा पेश गर्नुपर्नेछ। गाउँपालिकाले त्यसरी प्राप्त भएको विवरण तथा उक्त निर्माण कार्यको सर्भे, डिजाइन, लागत अनुमान सुपरिवेक्षण र कार्यसम्पादन गर्ने व्यक्ति तथा पदाधिकारीको नाम र पद समेत खुल्ने गरी कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गरी अभिलेख राख्नुपर्नेछ।

१३. उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले आफुले प्राप्त गरेको कुनै रकम दुरुपयोग गरेको पाइएमा सम्बन्धित उपभोक्ता समितिले छानविन गरी त्यस्तो रकम उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरुबाट दामासाहीले सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गर्नुपर्नेछ।

. 14 उपभोक्ता समितिमा फर्कत सञ्चालन भएका आयोजनाहरूको कार्यसम्पन्न भएपछि गाउँपालिकाले सोको रेखदेख मर्मत सम्भार गर्ने जिम्मेवारी समेत तोकी उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्दछ। यसरी आयोजना हस्तान्तरण भएमा गाउँपालिकाको सहमति लिई उपभोक्ता समितिले सेवा शुल्क जम्मा गर्ने कुनै कोष खडा गरी सेवा शुल्क लिन र सोको नियमित मर्मत सम्भार र संचालनको व्यवस्था गर्न सक्नेछ। यसका लागि आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तथा आयोजना संचालन कार्यविधि तयार गरी गाउँपालिकाबाट स्वीकृत गरी लागु गर्न सकिनेछ।

. 15 उपभोक्ता समिति गठन गर्दा देहाय बमोजिमको प्रकृया पुरा गर्नुपर्नेछ:

क गर्दा संचालन र कार्यान्वयन आयोजना समितिबाट उपभोक्ता . घरपरिवारक हुने लाभान्वित प्रत्यक्ष आयोजनाबाटो पहिचान गरी त्यस्तो घर परिवारको आम भेलाबाट सम्बन्धित आयोजना स्थलमा नै सात देखि एघार सदस्यीय उपभोक्ता समिति गठन गर्नुपर्नेछ। उपभोक्ता समितिका सदस्यहरूले आफ्नो नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी पेश गर्नुपर्नेछ।

ख, पदाधिकारी बहालवाला समितिमा वडा वा गाउँपालिका . राजनितिक दलको प्रतिनिधिको रूपमा गाउँपालिकाको कुनै पनि पदमा आसिन व्यक्ति सरकारी , व्यवसायी निर्माण , शिक्षक , कर्मचारी कारीसर बहालवाला , फौजदारी देखिने पतन नैतिक , व्यक्ति नगरेको फर्छ्यौट बेरुजु वा पेशकी ननाघे बर्ष तीन गरेको भुक्तान सजाय उक्त पाई सजाय अभियोगमाको व्यक्ति समितिको उपभोक्ता व्यक्ति गरेको हिनामिना सम्पत्ती सार्वजनिक , छैनन्। पाउने हुन सदस्य

ग हुनुपर्नेछ। महिला प्रतिशत 33 कम्तिमा समितिमा उपभोक्ता . महिला जना एक कम्तिमा मध्ये कोषाध्यक्ष वा सचिव , अध्यक्ष समितिको गर्दा गठन समिति हुनुपर्नेछ। उपभोक्तासमावेशी हुनुको साथै उपभोक्ता समितिमा आवद्ध व्यक्तिहरू सामान्यतया साक्षर हुनुपर्नेछ।

घ समितिको उपभोक्ता बढी भन्दा एक व्यक्ति एक समयमा एउटै . बढी भन्दा जना एक परिवारबाट सगोलका एक साथै छैन पाउने हुन सदस्य छैन। पाउने हुन सदस्य समितिको व्यक्ति

ङ समिति उपभोक्ता . गठन गर्दा वडा समितिको अध्यक्ष वा सदस्य तथा गाउँपालिकाले तोकेको कर्मचारीको रोहवरमा गर्नुपर्नेछ। यसरी उपभोक्ता समिति गठन गरे पश्चात सो सम्बन्धी प्रतिवेदन सम्बन्धित स्थानीय तहमा पेश गर्नुपर्नेछ।

च उपभोक्ता विपरित मापदण्ड र प्रक्रिया नियम ऐन प्रचलित . अ वा समितिनुगमन समिति गठन गरेको वा सिफारिस गरेको पाइएमा यसरी गठन वा सिफारिस गर्ने कर्मचारी कारबाही समेत संस्थालाई वा व्यक्ति , हुनेछ।

छ हुनुपर्नेछ। सर्वसम्मत गठन तरिकाले सर्वसम्मत समिति उपभोक्ता . उपभोक्ता कर्मचारीले खटिएको अनुसार विधि तोकेको अवस्थामा नसकेको हुन समितिगठन गरी सोको जानकारी सम्बन्धित स्थानीय तहलाई गराउनुपर्नेछ।

लागि योजनाहरुको स्वीकृत गर्न यनकार्यान्व मार्फत समिति उपभोक्ता.ज आयोजना माध्यमबाट बैकल्पिक अन्य नसकेमा हुन गठन समिति उपभोक्ता सकिनेछ। गर्न संचालन

.16स्थानीय तहले आयोजनाउपभोक् गर्दा छनौट कार्यक्रम/ता समितिको तर्फबाट नगद लागत सहभागीता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ। यसरी नगद सहभागीता तोकेको अवस्थामा उपभोक्ता समितिको तर्फबाट व्यहोर्नुपर्ने सहभागीता बापतको रकम सम्बन्धित गाउँपालिकाको खातामा दाखिला गरी सोको भौचर प्राप्त भएपछि मात्र उपभोक्ता समितिसँग योजना सम्झौता गर्नुपर्नेछ। नगद सहभागीता नजुट्ने गरी आयोजना स्वीकृत भएको अवस्थामा स्थानीय निकायले योजना सम्झौता गरी निर्धारण गरे बमोजिमको जनसहभागीता बराबरको काम गरेको प्राविधिक मुल्याङ्कन सहितको प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि कार्यप्रगतिको आधारमा आयोजनाको लागि गाउँपालिकाले उपलब्ध गराउने रकमबाट भुक्तानी गर्नुपर्नेछ। लागत सहभागीता नभएको कुनै पनि योजना उपभोक्ता समितिमार्फत सञ्चालन गर्न पाइने छैन। बढिमा पाँच लाख सम्मका योजनाहरुको सम्झौता सम्बन्धित वडा कार्यालय मार्फत गरिनेछ र सो भन्दा बढि रकमको सम्झौता गाउँपालिका कार्यालय मार्फत गरिनेछ ।

.17यस बमोजिम कार्यक्रम स्वीकृत नभई विगत बर्षमा वा यसै आर्थिक बर्षमा पनि सम्झौता हुनुपूर्व कार्य सम्पन्न गरिएका भनी भुक्तानी माग गरिएको कार्यक्रम वा आयोजनाहरुमा र आर्थिक बर्षको अन्त्यमा काम भइसकेको देखाईवा पछि काम गर्ने गरी उपभोक्ता समितिलाई रकम भुक्तानी दिन पाइने छैन। उपभोक्ता समितिले स्वीकृत कार्यक्रम बमोजिम गरेको कामको मात्र भुक्तानी दिइनेछ।

.18तोकीएको काम भन्दा बढी गर्ने वा काम नै नगरी वा वास्तविक काम भन्दा बढी काम गरेको देखाइ अथवा कुनै आइटमको सट्टा अर्को आइटमको कार्य पुरा गरेको देखाइ लागत अनुमान भन्दा बढी रकम माग्ने उपभोक्ता समितिलाई उक्त रकम भुक्तानी नदिइ कालो सूचीमा राखी कारबाही गर्नुको अतिरिक्त सम्बन्धित प्राविधिकलाई समेत कारबाही गरिनेछ।

.19गाउँपालिकाले उपभोक्ता समितिको काम कर्तब्य र अधिकार लगायत आयोजना लागतसामाग्रीक निर्माण ,ो परिमाण , गुणस्तर आयोजनाको , अनुगमन , पारदर्शिता , प्रक्रिया भुक्तानी तथा निकास किस्ता , खाता राख्नुपर्ने वा एक हुनुपूर्व सम्झौता आयोजना वा कार्यक्रम बारेमा व्यवस्थाका सम्बन्धी सामुहिक कोषाध्यक्षलाई र सचिव अध्यक्ष समितिका उपभोक्ता बढी भन्दा सो अनुशिक्ष रुपमाषण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।

.20उपभोक्ता समितिको खाता अध्यक्ष संयुक्त कोषाध्यक्षको र सचिव , आयोजना खुलाई तीनपुस्ते संचालकहरुको हुनेछ। खाता संचालन दस्तखतबाट र गठन समितिको उपभोक्ता राख्नुपर्नेछ। अभिलेख गाउँपालिकामा र खाता उपभोक् अभिलेख निर्णयहरुको बैठकको यसकोता समितिको सचिवले राख्नुपर्नेछ। तीन लाख भन्दा कम बजेट विनियोजन भएको आयोजनाहरुको

खाता अध्यक्ष र सचिव वा कोषाध्यक्षको संयुक्त दस्तखतबाट पनि संचालन गर्न सकिनेछ।

.21 उपभोक्ता समितिले आफुले प्रत्येक किस्तामा गरेको खर्चको सूचना सार्वजनिक गर्नुको साथै सम्बन्धित उपभोक्ता र गाउँपालिकालाई जानकारी गराउनुपर्नेछ। सम्बन्धित निकायबाट कुनैपनि समयमा उपभोक्ता समिति तथा आयोजना कार्यान्वयन गर्ने ईकाई वा संघसंस्थाको आर्थिक कारोबारको बारेमा जाँचबुझ वा निरीक्षण गर्न सक्नेछ।

.22 उपभोक्ता समितिले आफ्नो खाताबाट एक लाख भन्दा बढी आर्थिक कारोबार गर्दा बैंक वा वित्तीय संस्था मार्फत गर्नुपर्नेछ।

.23 सामाजिक परिचालनका माध्यमबाट गठन भएका समूह सामुदायिक संस्था कार्यक्रम वा आयोजना संचालन गर्न इच्छुक भएमा छुट्टै उपभोक्ता समिति गठन नगरी संचालन गर्न सकिने भएमा त्यस्ता समूह मार्फत कार्यक्रम संचालन गर्न सकिनेछ।

.24 उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन गरिने आयोजनाहरू श्रममूलक प्रविधिमा आधारित रही स्थानीय श्रमको उपयोग र परिचालनलाई उच्च प्राथमिकता दिनुपर्नेछ।

.25 श्रममूलक प्रविधिबाट कार्य गराउने गरी लागत अनुमान स्वीकृत गराइ सोही बमोजिम सम्झौता गरी मेशीनरी उपकरणको प्रयोगबाट कार्य गरेको पाइएमा त्यस्तो उपभोक्ता समितिसँग भएको सम्झौता रद्द गरी उपभोक्ता समितिलाई भुक्तान गरेको रकम मुल्याङ्कन गरी बढी भएको रकम सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गर्नुपर्नेछ।

.26 आयोजना कार्यान्वयन गर्ने निकाय वा उपभोक्ता समितिले आयोजनाको भौतिक र वित्तीय प्रगति प्रतिवेदन तोकीएको ढाँचामा सम्झौतामा तोकीए बमोजिमको समयमा गाउँपालिकामा पेश गर्नुपर्नेछ।

.27 गाउँपालिकाले आयोजना संचालन एवं कार्यान्वयनमा संलग्न उपभोक्ता समिति संस्था एवं गैर सरकारी संघसंस्थाको अभिलेखीकरण गरी लगत व्यवस्थित गर्नुपर्नेछ।

शाखा योजना गाउँपालिकाको अगाडी गर्नु सम्झौता समितिसँग उपभोक्ता .28 , कार्यविधि , कानून प्रचलित कर्मचारीले गर्ने काम सम्बन्धी योजना वा भए गठन समिति उपभोक्ता सहित कागजात आवश्यक बमोजिम निर्देशिका निर्णय लागि सम्झौताको साथ राय स्पष्ट आफ्नो गरी एकीन बारे नभएको गर्ने अधिकारी समक्ष पेश गरी निर्णय भए बमोजिम गर्नुपर्नेछ।

.29 उपभोक्ता समितिले कार्यक्रम संचालन गर्दा उपभोक्ता समूहको निर्णयको आधारमा गर्ने तोकीएको तर्फबाट गाउँपालिकाको कार्य निर्माण आयोजनाको , अधिनमा सल्लाहको प्राविधिक तथा अनुमान लागत गरेको तयार प्राविधिकले

रहनी गर्ने र आयोजना कार्यान्वयन गर्दा स्थानीय स्रोत साधन र श्रम शक्तिको अधिकतम परिचालन गर्ने गरी गर्नुपर्दछ।

.30 उपभोक्ता समितिले मासिक रुपमा बैठक बस्नुपर्नेछ भएको बैठकबाट , मर्मत र संरक्षण संचालन आयोजना गराउने जानकारी गाउँपालिकालाई निर्णय आफुले गर्ने सम्भारजिम्मा लिएको काम निर्धारित समयमा सम्पन्न गर्न नसकेमा उपभोक्ता समूहको निर्णय सहित थप म्याद माग गर्ने कार्यक्रम कार्यान्वयनसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण खर्चहरूको बील भरपाई सुरक्षित राख्ने , कामको गराउने उपलब्ध गाउँपालिकामा विवरण प्रगति कामको सम्बन्धित गराउनु फरफारक अघि समिक्षाको लागि उपभोक्ता समूहको बैठक बोलाई बैठकमा राखी छलफल गराउने यस्तो बैठकको उपस्थिति र निर्णयको प्रतिलिपी सम्बन्धित गाउँपालिकामा प्रस्तुत गर्ने आदी कार्य सम्पादन गर्नुपर्नेछ।

.31 उपभोक्ता समितिले गरेको कामको लागत मूल्य कार्यस्थलमा , कार्य , र लागेकोकम तथा शुरु कार्य , नाम पदाधिकारीको समितिको उपभोक्ता , परिक्षण सार्वजनिक कार्यस्थलमा सम्बन्धित गरी खुल्ने समेत मिति सम्पन्न गर्नुपर्दछ। प्रस्तुत गाउँपालिकामा प्रतिवेदन गरेको

.32 उपभोक्ता समिति मार्फत गरिएको निर्माण वा संचालन गरेको कार्यक्रमको जानकारी स्थानीय जनताले माग गरेमा उपभोक्ता समितिले उपलब्ध गराउनुपर्नेछ।

.33 उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन हुने वा निर्माण हुने विकास निर्माण कार्यको स्थलगत अनुगमन गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित वडा समितिको हुनेछ।

.34 उपभोक्ता समितिले कामको लागि लिइएको नियमानुसार पेशकी रकम फर्छ्यौट गर्दा प्रथम किस्ताको प्राविधिक मुल्याङ्कननाप अनुसारको सम्झौता , प्रतिलिपी बैठकको समितिको उपभोक्ता , बिल रनिङ्ग खुलेको मूल्य र जाँच आधारमा को विवरण दिनुपर्नेछ। यस निवेदन गाउँपालिकामा राखी समेत अर्क मात्र कामको थप गरी फर्छ्यौट पेशकी किस्ताको अधिल्लोो किस्ता कायम गरी सोही बराबरको रकम उपलब्ध गराइनेछ। उपभोक्ता समिति स्वयंले प्रत्येक किस्तामा गरेको खर्चको सूचना सार्वजनिक स्थानमा टाँस गर्नुपर्नेछ।

.35 उपभोक्ता समितिले कार्य सम्पन्न गरेपछि प्राविधिक जाँचपास र कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन प्राप्त गरी सम्बन्धित स्थानीय तहको प्रतिनिधिको रोहबरमा सार्वजनिक परिक्षण गराउनु पर्नेछ। फरफारकको लागि उक्त सार्वजनिक परिक्षणको प्रतिवेदन समेत पेश गर्नुपर्नेछ। अन्तिम भुक्तानी दिँदा उक्त योजनाको फोटो भ सम्पन्न निर्माण र निर्माणाधिन , पूर्व निर्माण)। ए पश्चातभएक निर्माण अनुसार सो र (ो हो भनी उपभोक्ता समितिको निर्णय तथा उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष गराई दस्तखत कोषाध्यक्षको र सचिव , गर्नुपर्नेछ। समावेश फाइलमा सम्बन्धित

.36 उपभोक्ता समिति सामाजिक अन्य लगायत संस्था गैरसरकारी ,
खीकरण अभिमुखी सेमिनार गोष्ठी तालिम गरिने संचालन मार्फत संघसंस्था
कार्यक्रम कार्यशाला जस्ता कार्यक्रमको भुक्तानी गर्दा उक्त कार्यक्रम संचालन
गर्ने विषयमा भएको निर्णय कार्यक्रम संचालन भएको स्थान र कार्यक्रम
अवधि सहभागीको कार्यक्रममा उपलब्धी अपेक्षित र उद्देश्य कार्यक्रमको ,
प्रस्तुत कार्यक्रममा कार्यतालिका कार्यक्रमको , उपस्थिति भएको कार्यपत्रको
प्रतिलिपी कार्यक्रम संचालन गर्दाको अवस्थाको तस्वीरहरु सहित आर्थिक
प्रशासन नियम बमोजिमको अन्य बिल भर्पाइ र कागजात संलग्न गरी
कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनका आधारमा गर्नुपर्नेछ।

.37 उपभोक्ता समितिले आयोजनाहरु संचालन गर्दा तोकिए बमोजिमको
गुणस्तर कायम गर्ने गराउने दायित्व र जिम्मेवारी सम्बन्धित प्राविधिक
कर्मचारी तथा समिति सहजीकरण तथा अनुगमन र समिति उपभोक्ता ,
हुनेछ। जनप्रतिनिधिहरुको

.38 अनुकरणीय कार्य गर्ने उपभोक्ता समिति र कर्मचारी प्राविधिक ,
बमोजिम निर्णय गाउँकार्यपालिकाको कर्मचारीलाई सम्बन्धित वार्षिक रुपमा
पुरस्कार प्रदान गर्न सकिनेछ।

.39 अनुगमन व्यवस्था: सहजीकरण सम्बन्धी तथा मुल्याङ्कन ,
वा संचालन आयोजना वा कार्यक्रम समितिबाट उपभोक्ता (क)
तथा अनुगमन वडास्तरिय एक गर्न रणसहजीक तथा अनुगमन कार्यान्वयनमा
भएसम्म सम्भव समितिमा रहनेछ। उक्त समिति सहजीकरणमा सबै
पक्षको समेत प्रतिनिधित्व हुने गरी कमितीमा २ जना महिला सहित लाभग्राही
समुदायबाट हुनेछ। प्रतिनिधित्व जनाको 5

ख संचालन समितिबाट उपभोक्ता समिति बमोजिमको (क) खण्ड (क)
अनुगमन आयोजना हुनुपूर्व सम्झौता हकमा आयोजनाको वा कार्यक्रम गरिने
गर्नु गठन समिति सहजीकरण तथा पर्नेछ। कार्यक्रम वा आयोजनाको अन्तिम
भुक्तानी एवं फरफारक गर्नुपूर्व यस्तो समितिको सिफारिस आवश्यक
पर्नेछ। साथै गाउँपालिकाको प्राविधिक शाखाले अनुगमन गरि अन्तिम
भुक्तानीको निम्ति सिफारिस गर्नेछ ।

आवश्यक आइपरेमा अवरोध बाधा क्रममा संचालनको आयोजना (ग)
गर्न सहजीकरण गर्ने परिक्षण सार्वजनिक आयोजनाको वा कार्यक्रम सम्पन्न ,
बमोजिम कानून प्रचलित र सम्झौता गरेको गाउँपालिकासँग तथा गर्ने सहयोग
उपभोक्ता सम्बन्धित नपाइएमा भएको संचालन आयोजना तथा कार्यक्रम
आयोजना गराउनु जानकारी सोको गाउँपालिकालाई र सदस्यहरुलाई समितिका
तथा अनुगमन सहजीकरण समितिको कर्तव्य हुनेछ।

भएको सम्पन्न आयोजना समितिले सहजीकरण तथा अनुगमन (घ)
निम्ति फरफारकको र भुक्तानीको अन्तिम आयोजनाको दिनभित्र सात
कार्यको गरेको भए बमोजिम नुनका प्रचलित कारणबाट नगरेको सिफारिस
ब अगाडी कार्यहरु थप लगायतका गराउने फरफारक दिन भुक्तानीबाट बाधा
परेको मानिने छैन।

थप समितिको अनुगमन आयोजना वा कार्यक्रम गाउँपालिकाले (ङ)
आयोजना व्यवस्था यस्तो सक्नेछ। गर्न निर्धारण संहिता आचर र जिम्मेवारी
रिनेछ।ग उल्लेख फारममा सम्झौता

समितिले वडा सम्बन्धित योजनाको संचालित वडामा पनि कुनै (च)
मुल्याङ्क र अनुगमन गर्नछ। तोकीए बमोजिम काम नभए काम गराउन र
कामको गुणस्तरीयता कायम गर्न वडा समितिले आवश्यक निर्देशन दिन
सक्नेछ। वडामा सञ्चालित योजनाहरुको काम सम्पन्न भएको वडा समितिको
सिफारिस बिना कुनैपनि योजनाको भुक्तानी दिइने छैन।

छुट्ट लागि अनुगमनको कार्यपालिकाले गाउँ (ज) ै समिति गठन
गरी अनुगमन र मुल्याङ्कनको व्यवस्था गर्न सक्नेछ।उक्त समितिले
आयोजना निर्माण सम्बन्धमा भएको प्रगति विवरण उपभोक्ता समिति र
गाउँपालिकाको सम्बन्धित शाखा बाट प्राप्त गरी आयोजनाको लेखाजोखा गर्ने ,
सेवा ,सुबिधा पुगेको जनतालाई स्थानीय बाट सञ्चाचालन आयोजनाको
गुणस्तर जानकारी गरी सुपरिवेक्षण आदिको अवस्था पर्ने गराउनु बृद्धि सेवा ,
हटाउनको व्यवधान बाधा परेको देखा क्रममा संचालनको आयोजना ,लिने
तथा गर्ने पेश पालिकामागाउँ सिफारिस सहितको सुझाव उपयुक्त लागि
कानु प्रचलित र सम्झौता गरेको तहसँग स्थानीय समितिले उपभोक्तान
बमोजिम आयोजना संचालन भएको नपाइएमा सोको जानकारी सम्बन्धित
गाउँपालिकामा गराउने दायित्व र जिम्मेवारी निर्वाह गर्नुको साथै योजनाको
अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गरी योजना कार्यान्वयनमा गर्नुपर्ने नीतिगत सुधार
र योजना कार्यान्वयनमा देखिएका समस्या समाधानका लागि आवश्यक
निर्देशन दिने योजना कार्यान्वयनमा विभिन्न निकाय बिच समन्वयकारी
भूमिका समेत निर्वाह गर्नेछ।

,अध्यक्ष गाउँपालिकाका व्यवस्था: थप सम्बन्धी अनुगमन (झ)
प्राप्त कोषमा गाउँपालिकाको अधिकृतले सकीयप्रशा प्रमुख र उपाध्यक्ष
आयोजनाह तथा योजना कुनैपनि संचालित बजेटबाट कुनैपनि बेला अनुगमन
र मुल्याङ्कन गर्न सक्नेछ। यसरी अनुगमनको क्रममा अध्यक्ष र उपाध्यक्ष ,
उपभोक्ता सम्बन्धित गर्नु पालना निर्देशन दिएको अधिकृतले प्रशासकीय प्रमुख
हुनेछ। व्यक्त समितिको

.40यो कार्यविधि गाउँ कार्यपालिकाबाट पारित भएको मिति देखि लागु
हुनेछ। यस अघि उपभोक्ता समिति मार्फत संचालन भइ चालु रहेका वा
सम्पन्न भइ भुक्तानी भइसकेका योजनाहरु समेत यसै कार्यविधि बमोजिम
भएकोमानिनेछ। गरेको/

आजाले
तारानाथ पनेरु

प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत